

UNIVERSITETET I OSLO
Problemveien 7
0371 OSLO

Ref
25/03114

Dato *Date*
18.12.2025

Saksbehandler *Case officer*
Regine Øyen Skaar

Oversendelse av godkjenning GD05-16 for omfattende forskningsmessig strålebruk ved UNIVERSITETET I OSLO

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) viser til søknad datert 31.10.2025 om godkjenning for omfattende forskningsmessig strålebruk. Søknaden er innvilget og godkjenning GD05-16 er oppdatert og vedlagt. Godkjenningen er basert på opplysningene gitt i søknadsprosessen.

Krav og vilkår knyttet til godkjenningen

Generelle krav er gitt i strålevernloven, strålevernforskriften og internkontrollforskriften. Disse er tilgjengelig fra lovdata.no. I tillegg setter vi vilkår i godkjenningen med hjemmel i strålevernforskriften § 11.

DSA kan oppheve, endre eller sette nye vilkår i godkjenningen, og om nødvendig kalle godkjenningen tilbake, jf. strålevernforskriften § 12.

Meld fra ved endringer

Endringer knyttet til virksomheten eller strålebruken kan medføre behov for ny eller endret godkjenning, jf. strålevernloven § 6 andre ledd. Dere må derfor melde fra til DSA ved endringer som kan være av betydning for godkjenningen.

Dere har rett til å klage på vedtaket

Denne godkjenningen er et enkeltvedtak som sakens parter og andre med rettslig klageinteresse kan klage på. Helse- og omsorgsdepartementet er klageinstans, men klagen skal sendes til DSA. Klagefristen er tre uker fra det tidspunktet klager ble kjent med eller burde blitt kjent med vedtaket. Klagen kan sendes på e-post til dsa@dsa.no. Dere skal motta bekreftelse fra DSA på at vi har mottatt klagen. Hvis ikke, må klagen sendes på nytt. Dersom klagen sendes per post, er det tilstrekkelig at klagen er postlagt før klagefristen går ut.

I klagen må dere vise til vedtaket og den endringen som dere ønsker. Det bør også fremgå hvorfor dere mener at DSA skal endre vedtaket. Klagen må signeres av den som klager. Partene i saken har rett til å se sakens dokumenter med visse unntak. Det er mulig å søke om utsatt gjennomføring av vedtaket dere klager på til klagen er avgjort.

DSA har veiledningsplikt. Vi vil på forespørsel gi øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken.

Vennlig hilsen

Tronn Berge
avdelingsdirektør

Håvar Andreas Sollund
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Godkjenning for omfattende forskningsmessig strålebruk ved UNIVERSITETET I OSLO

Direktoratet for strålevern og atomikkerhet (DSA) gir UNIVERSITETET I OSLO godkjenning for omfattende forskningsmessig strålebruk. Godkjenningen er hjemlet i forskrift 16. desember 2016 nr. 1659 om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften) § 9 bokstav d.

Innehaver av godkjenningen: UNIVERSITETET I OSLO

Organisasjonsnummer: 971035854

Godkjenningsnummer: GD05-16

Gyldig fra og med: 18.12.2025

Gyldig til og med: 31.12.2030

Godkjenningen gir rett til utøvelse av forskningsmessig strålebruk ved følgende enheter hos Universitetet i Oslo:

- Institutt for medisinske basalfag
- Institutt for klinisk medisin
- Farmasøytisk institutt
- Fysisk institutt
- Institutt for geofag
- Institutt for biovitenskap
- Institutt for teknologisystemer
- Kjemisk institutt
- Matematisk institutt
- Naturhistorisk museum

Universitetet i Oslo kan med denne godkjenningen anskaffe åpne radioaktive strålekilder som krever type B eller C isotoplaboratorier, jf. strålevernforskriften § 27

Gjeldende regelverk

Generelle krav er gitt i:

- Lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling (**strålevernloven**)
- Forskrift 16. desember 2016 nr. 1659 om strålevern og bruk av stråling (**strålevernforskriften**)
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (**internkontrollforskriften**)

Vilkår for godkjenningen

DSA setter vilkår i denne godkjenningen jf. strålevernforskriften § 11. Vilkårene er som følger:

1. Sikkerhetsvurdering og sikkerhetsrapport

Dere må vurdere strålesikkerhet jevnlig. Sikkerhetsvurderingene skal omfatte virksomhetens organisering og aktiviteter knyttet til stråling, og beskrive alle tekniske, fysiske og organisatoriske tiltak som sikrer at krav i strålevernregelverket er oppfylt og at strålebruken er forsvarlig.

Sikkerhetsvurderingen skal inngå i den systematiske gjennomgangen av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt (jf. Internkontrollforskriften § 5 pkt. 8).

Sikkerhetsvurderingen skal dokumenteres i en sikkerhetsrapport, som til enhver tid skal være oppdatert. Krav til innhold i rapporten er beskrevet i veileder for sikkerhetsrapport, som finnes på våre nettsider.

2. Melding av strålekilder

Dere må registrere virksomheten og melde alle strålekilder, inkludert radioaktive strålekilder med aktivitet over unntaksgrensene, som anskaffes og brukes til DSA via vårt meldesystem for strålekilder (<https://ems.dsa.no>). Strålekildene kan tas i bruk når dere har fått bekreftelse fra DSA. For åpne radioaktive kilder er det tilstrekkelig å registrere de ulike isotoplaboratoriene, samt hvilke isotoper dere bruker. Hver leveranse av åpne radioaktive kilder trenger ikke meldes til DSA, men oppbevaring av åpne radioaktive kilder skal begrenses til et minimum.

Endringer knyttet til informasjon om virksomheten og meldte strålekilder skal registreres fortløpende. Dere plikter å påse at informasjonen i meldesystemet holdes oppdatert.

3. Risikovurdering av nye radioaktive forbindelser og aktiviteter

Før virksomheten tar i bruk nye radioaktive forbindelser, eller setter i gang nye arbeidsprosesser med åpne radioaktive kilder, skal det gjennomføres en skriftlig risikovurdering for å vurdere om aktivitetsgrensene for de ulike typene isotoplaboratoriene skal reduseres med en faktor 10, jf. strålevernforskriften § 27. Ved bruk av ³H-merket tymidin, gjelder aktivitetsgrensene for de ulike typer isotoplaboratorier redusert med en faktor 10.

4. Krav til kompetanse

Det må kunne dokumenteres at brukere med adgang til isotoplaboratorier tilgjengelig for virksomheten har fått opplæring tilpasset den aktuelle strålebruken, og at deres kompetanse vedlikeholdes. Opplæringen skal være dokumentert med omfang og innhold for den enkelte arbeidstaker.

5. Krav om måleutstyr

Bruk av γ -emittere og høyenergetiske β -emittere fordrer tilgang på en doseratemonitor, jf. strålevernforskriften § 26. I tillegg må det ved arbeid med åpne radioaktive kilder finnes måleutstyr for kontroll av radioaktiv forurensning, jf. strålevernforskriften §§ 27 og 29. Måleutstyr skal kontrolleres/kalibreres regelmessig, og minimum hvert tredje år.

6. Krav om samarbeidsavtale

Ansvar for strålekildene må til enhver tid være klart fordelt. Det skal inngås skriftlige samarbeidsavtaler med relevante parter, hvor ansvar for strålevern og strålekilder er tydelig avklart. Dette kan være relevant ved bruk, leie eller utleie av isotoplaboratorier, eller i forbindelse med transport.

7. Krav om årlig rapportering

Universitetet i Oslo skal årlig sende DSA en samlet rapport for hele virksomheten om strålebruken forutgående år. Årsrapporten følger kalenderåret og skal være DSA i hende innen 31. mars. Rapporten skal inneholde oppdatert informasjon i henhold til punktene listet opp under. De punktene som er ivaretatt gjennom at virksomheten registrerer oppdatert informasjon i DSAs meldesystem, trenger kun bekreftes ivaretatt i årsrapporten. Rapporten skal inneholde informasjon om følgende:

- Strålevernkoordinatorer
- Isotoplaboratorier av type B og C, samt andre laboratorier der det brukes åpne radioaktive strålekilder i forskning
- Forskningsprosjekter der det brukes ioniserende stråling
- Totalt innkjøp, forbruk og beholdning av åpne radioaktive strålekilder, summert for hver enkelt radionuklide
- Resultater fra doseovervåkning, for å få fastlagt individuell stråleeksponering av arbeidstakere, jf. strålevernforskriften § 34. Dette gjelder spesielt måling av fingerdoser, helkroppsmåling og interdosimetriske målinger
- Kommentarer til eventuelle unormale stråledoser, uavhengig av hvordan virksomheten får fastlagt stråleeksponeringen av sine arbeidstakere
- Eventuelle ulykker, uhell og unormale hendelser, jf. strålevernforskriften § 20. Dette kommer i tillegg til den umiddelbare varslingen og den skriftlige rapporten som skal sendes innen 3 dager
- Eventuelle avvik avdekket ved kontrollmålinger og andre typer strålevernkontroller og hva som er gjort for å rette opp disse
- Eventuelle avvik fra gjeldende godkjenninger og hva som er gjort for å rette opp disse

DSA kan gjøre endringer i kravet til hva årsrapporten skal inneholde.

8. Melding om endringer

Dere skal fortløpende melde om relevante endringer til DSA, for eksempel:

- Endring av strålevernkoordinator meldes via Min side på dsa.no
- Nedleggelse eller driftstans, inkludert endring av organisasjonsnummer, skal meldes via Min side på dsa.no
- Større endringer av B-laboratorier og etablering av isotoplaboratorier av type B, skal meldes til DSA på planleggingsstadiet.
- Ved større endringer av sikrings- eller strålevernmessig betydning, og dersom det planlegges aktiviteter som vil avvike fra beskrivelsen gitt i søknaden om godkjenning, skal det sendes melding til DSA i god tid før endringen finner sted.

Endringer kan medføre behov for ny godkjenning.

DSA kan oppheve, endre og sette nye vilkår i godkjenningen jf. strålevernforskriften § 12 bokstav e.

Vennlig hilsen

Tronn Berge
avdelingsdirektør

Håvar Andreas Sollund
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk.